

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:
Egész évre. 20.— kor.
Félévre. 10.— kor.
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor
Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területen-
ként 8 fillér.
Nyilttér és magán-
érdekű közlemények
soronként 40 fillér.

Megjelenik
minden nap, az ün-
nepek és vasárnapok
kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felolós szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

A hármas szövetség jövője.

Debreczen, aug. 9.

A monzai katasztrófa óta a bel- és külföldi sajtóban a kombinációk hosszú sorozata indult meg a hármas szövetség jövőjéről, melyre III. Viktor Emáuelnek trónörökösége idején a szövetség ellen nyíltan kifejezett kedvezőtlen nyilatkozatai adtak alkalmat és e kombinációkat nem szüntette meg az új olasz királynak Vilmos császár táviratára adott válasza sem, melyben kijelentette, hogy atyja nyomdokain haladni s a hármas szövetséghez ragaszkodni kíván.

Azok, kik a hármas szövetség jövőjében s fennmaradásában kételkednek, felejtik, hogy az európai politikában, a nemzetközi erőkötészekben az érzelmi momentumok legkisebb szerepet játszanak s az a körülmény, hogy az új olasz király családi összeköttetései révén Oroszországgal az eddiginél közelebbi viszonyba jutott, a nemzetközi viszonyok alakulására mi befolyással sinesen.

Kétségtelen tény, melyet az ujjabbi időben előszeretettel hallottunk hangsúlyozni, hogy egyrészt Olaszország és a francia köztársaság, másrészt utóbbi és Né-

metország között meglepően barátságos közeledés tapasztalható; a viszonyok ezen új alakulása azonban a hármas szövetség jövőjére hátrányos nem lehet, mert Umberto halála Itáliára nézve határozottan békés fordulatot jelent. III. Viktor Emáuel az olaszok hódító gyarmatpolitikáját több ízben a lehátározottabban kárhóztatta, de különben is Olaszország belügyei nagyon is sok gondot okoznak az olasz királynak és kormányának, mely gondok nem engedik, hogy oly hódító kalandos politikát folytasson, mely az európai béke megzavarására okot szolgáltatna.

A mi Vilmos császárnak a francziákhoz közeledését illeti, ez a hajlandóság nem mostani keletű. A revanche eszméjének határozott gyöngülése az ujjabbi időben többször észlelhető volt s ha e körülményhez hozzáadjuk azt a másik nem kevésbé figyelemreméltó tényt, hogy a Franciaország és Anglia között évszázadok óta fennálló antagonizmus a Dreifuss-ügy és a dél-afrikai háboru óta ismét kiélesedett, mely az angoloknak a párisi kiállításról tüntetőleg elmaradásában nagyon is észrevehető módon nyilvánul, úgy be fogjuk látni, hogy a Németország és Franciaország kö-

zötti viszony javulásának a hármas szövetség jövőjére semmi befolyása sem lehet, az új konstellációk nem egyébnek, mint a hármas szövetség békeszerző és békefenntartó hatásának lévén tulajdoníthatók.

És nem változtathat semmit a hármas szövetség állandóságán az a barátságos közeledés sem, melyet Vilmos császár Oroszországgal szemben kimutatott, mert ez a közeledés csak természetes következménye annak, hogy a német császár Franciaország szövetségeseivel keresi az alkalmat a közelebbi összeköttetésre. Különben is a párisi kiállítás ideje épen nem alkalmas arra, hogy a hármas szövetség békés tendenciáival ellenkező irányzatok felszínre juthassanak.

És ha mindezen felsorolt körülmények nem szolgáltatnának elegendő bizonyítékot arra nézve, hogy a hármas szövetség a maga teljes épségében fennáll, sőt erősebben áll, mint valaha, úgy a kételkedőknek a Kelet-Ázsiában folyamatban levő eseményeket kell figyel- mőkbe ajánlanunk, hol a hármas szövetség mibenléte a legeklátás- sabb módon igazolva van. A kínai háboru megmutatta, hogyan rendezkedtek el a hatalmak érdekközösség szerint.

TÁRCA

Vallomások.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —
Írta: K. Á.

Lemondtam! Nem gondoltam meg, hogy a lemondás nehéz. Nem gondoltam meg, hogy Theba pusztáinak remetái is csak szörnyű benső harcok után nyugodtak meg és lelkük még ott is sokáig visszasírt a világ után. Lemondtam fiatalon, még akkor, mikor nem tudtam felfogni azt, hogy mennyi lelki erő kell ahhoz, hogy az ember kiszakítsa magát a világból... Azokról, kiket az általam választott pályán láttam, azt hittem, hogy mind könnyű szívvél mondtak le a világról. Még akkor nem ismertem az embereket... Nem tudtam szemükből, lelkük tükréből kiolvasni érzelmeiket. Vágytam tehát közéjük s fiatal, tapasztalatlan szívvél gyönyört találtam a lemondás gondolatában és édes örömmel jártam lélekben azon tövises uton, mely hitem szerint egykor a menyország údvével kecségtetett.

Nem érdekelt a világon semmi... Hitem sziklaerős volt s csak az imádságban találtam gyönyört. A szent atyáknak, az ős keresztény egyház vértanúinak és hitvallóinak élete mint phároszi láng világított előttem és írásaik olvasása csodálatosan felüdítette lelkemet. Ugy éreztem, hogy én is meg tud-

nék halni azért a fonséges nagy eszméért, mely átalakította az emberiséget. Szemeim nem egyszer teltek meg könnyekkel, mikor Nero halálos ítéleteit olvastam. Valami csodálatos melegség gyülemlött szívemben, mikor azokat a legendákat olvastam, melyek a képzellet és rajongás, a hit és lángoló szeretet szóttek talán csak azért, hogy az élet emészto gondjai között vigasztalják a földig leroskadt lelkeket, hogy ezek okulva a magasztos példákön, ne essenek kétségbe a porban, hanem biztassák magukat a szenvedők reményével: az örök élettél...

Szent örömmel gondoltam arra az időre, midön én is kigyult arcczal hirdetem az örök üdvösség ígeit, vigasztalom hitemmel és erszényemmel a nyomorgót s felvezetem a buvat télt sziveket Istenhez. Üdvöt vártam, el nem mulót, mely lelkemet megnyugtatja, lázongó vérem lecsöndesíti. Megvettem a világot, de nem gyűlöltem az embert. Azt hittem, hogy lemondásom, példám szenteket fog nevelni. Anyám, ez a szent asszony mindig biztatott, hogy az Isten egyetlen jóságos tekintete többet ér a világ minden kincsénél... Én hittem, reméltem és szerettem. Boldog voltam... Anyám ápolt, óvott és szeretett. Vágya teljesedett: szentnek akart nevelni... Szegény lélek azt hitte, hogy mellette, jóságos szive mellett hitem meg nem fogyatkozhatik... Velem élte át lelki örömeimet, velem sirt, velem imádkozott... Aztán megjött egyszer az ősz s mikor

kis kertünk utolsó rózsája is elhullatta illatos leveleit, lombtalan lett az én életem is. Meghalt az édes anyám! Leomlott körülöttem minden! Utolsó pillanatában átölelt karjaival, még egyszer lelkembe mélyesztette szelid, jóságos, sugárzó szemeit és így szólt: Fiam, egyedül fogsz állani a világban! Haladj azon az uton, melyre én vezettelek. De ha érzed azt, hogy nem bírod tovább a lemondást, ha érzed, hogy teher az a mit iju szívvél vállaidra vettél — keresd a boldogságodat ott, a hol azt feltalálni véled... Alarcot ne viselj soha és ne szaporítsd a hipokriták ezreit, kik önmagukat és embertársaikat egyaránt csalják. Légy férfi, egyenes gondolatban és szívbén egyiránt: Mert a lemondásban sok öröm van, de több benne a fájdalom... Mig elbírod ez utóbbit boldog leszel, de ha panaszkodva és kellenül hordod annak igáját, szerencsétlen leszel és nem lesz semmi érdeme lemondásodnak... Igen, fiam, ez esetben vesd le a lemondás köntösét, menj vissza a világba s ha becsületes maradsz, ott is feltalálod üdvödet és használhatsz embertársaidnak...

Mikor egyedül maradtam — hosszasan elgondolkoztam megboldogult édes anyám hozzám intézett utolsó szavain. Igen! ő ismerte az embert s tudta, hogy a pokol jó szándékkal van kiköveze... Feltételeket szabunk, de azokat nem váltjuk be midön azt gondoljuk, hogy erősek vagyunk akkor bizonyulunk leggyengébbnek.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a

Ferencz József keserűviz,

valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Anglia, a délafrikai háború küzdelmeiben kifáradva és meggyöngítve, természetes érdekközöséget mutat Észak-Amerikával. — Oroszország, melynek helyzete e háborúban a legkedvezőbb, a szárazföldön saját erejének tudatában egyedül működik, míg a többi hatalmak a kiválóan exponált német császárral együttesen kívánnak souverainitásuknak érvényt szerezni.

Lesz-e a kínai bonyodalomból nemzetközi konfliktus, nem tudhatjuk, de az kevés körültekintéssel is megállapítható, hogy a hatalmi érdekek ilyen elrendezkedése mellett a hármasszövetségben álló hatalmak egymáshoz viszonyán eddig változás egyáltalában nem történt s előreláthatólag történni nem is fog, még akkor sem, ha békés meg egyezés a hatalmak között a kínai kérdésben létre nem jöhet.

Egyébiránt, a mint a kelet-ázsiai háború eseményei mutatják, a hatalmak alaposan csalódtak azon reményükben, hogy a kínai operáció alig lesz valamivel több egy flotta demonstrációnál s miután az események egy hosszú és véres hadjárat jelenségeire engednek következtetést, valószínűnek látszik az a feltevés, hogy Kínában területhódításokra és a hatalmak osztozkodására nem igen lesz alkalom s örülni fognak az európai hatalmak, ha nagy hatalmi prestízsüket a háború végeztével megmenthetik s oly békét köthetnek, mely a kereskedelmi érdekek megóvásával a szabadabb közlekedést a kínai birodalommal jövőre biztosíthatja.

És itt ismét előtérbe nyomul a hármasszövetség békeszerző jellege. A német császár harcziás hangulata bizonyosan megváltozik, mi-

helyt a német néven ejtett sérelmet a főbűnösök megbüntetésével s Peking elfoglalásával megbosszulja és alig hihető, hogy a kereskedelmi érdekeknek hozott áldozatot a hatalmak épen a hosszú háború miatt válságos helyzetbe jutható kereskedelem rovására hozzák meg.

Apponyi nagyon belátott a helyzet mélyére, midőn a hármasszövetség jövőjére nézve úgy nyilatkozott, hogy azt sem a monzai tragoedia, sem a kínai háború veszélyeztetni nem fogja s úgy gondoljuk, hogy nem csalódnunk, ha véleményünk megalakításánál sulyt helyezünk az ő kijelentésére, mely egy széles látkörű, geniális államférfi nyilatkozatának értékével bír.

Szlávy József halála.

Tegnap lapunkban táviratot közöltünk, mely tudatta, hogy Szlávy József koronaőr, a magyar közéletnek általánosan becsült, jeles alakja tegnap reggel 8 órakor Zsitvaufalun végelgyengülésben elhunyt.

Ez a szomorú hír nem jött váratlanul, mivel a nyolczvankét éves Szlávy József már hosszabb idő óta betegeskedett. Az utóbbi időben pedig állapota mind rosszabbodott, úgy, hogy a katasztrófa bekövetkezését minduntalan várták. Mégis mély részvétet kelt ez a halálhír mindenfelé, úgy a fővárosban, mint az egész országban. Ezen mély és őszinte gyász kifejezése gyanánt a főrendiház, a Nemzeti Kasszinó és több egyesület épületein, amelyeknek az elhunyt államférfi tagja és vezérembere volt, fekete zászlót tűztek ki. A temetés alkalmával kifejtendő részvétel iránt mindenfelől intézkedések történtek.

Az elhunyt kiváló államférfiúnak már ismertetett életrajzát a következőkben adjuk:

Szlávy József koronaőr 1818-ban Győrött született, a hol atyja akkor százados, a 19. sz. magyar gyalogezrednél, épen állomásozott.

Egy ideig családjával tovább élte a vándor katonai életet, míg nem atyja kiképzés végett a Theresianumba adta. Ott bevégezvén jogi tanulmányait, a selmeczi bányakadémiára ment, melyet sikerrel végzett be.

Tanulmányai befejezése után állami szolgálatba lépett, előbb Oraviczán, majd Bécsben az udvari kamaránál nyert alkalmazást s ez utóbbi helyen maradt 1846-ig, midőn Budára, a magyar kir. kamarához helyezték át, a hol rövid idő múlva titkárságig vitte fel. Az 1848-iki eseményekben tevékeny részt vett. Kossuth Lajos pénzügyminiszter őt az oraviczai bányagazgatóság vezetésével bízta meg.

A császári hadsereg elfoglalván a Bányászatot, Szlávy kénytelen volt Oraviczát elhagyni; Debreczenbe ment, hol Duschek pénzügyminiszter mint előki titkár, oldala mellé vette.

1849-ben azonban Bem győzelmes hadjárata után Szlávy újból elfoglalta állását, ezuttal mint kormánybiztos.

A szabadságharc leveretése után Szlávy nem menekült, mert a bányász nép annyira ragaszkodott hozzá, hogy kénytelen volt maradni.

Rövid idő alatt az osztrákok fogóságába került.

A hadi törvényszék őt évre ítélte, a miből kettőt ki is töltött; kiszabadulása után visszavonultan élt Pozsonyban, majd bihar-megyei jószágán.

1861-ben, midőn az alkotmány visszaállították látszott, Szlávy tanácsosi állást foglalt el a helytartótanácsnál; a provizorium azonban megszakította nyilvános működését s ettől kezdve 1865-ig újra visszavonulva élt.

A husvéti cikk után kevéssel Szlávyt, mint bihar-megyei főispánt, újra a közélet terén találjuk s mint olyan, részt vett a főrendiház tanácskozásában. 1867-ben a második felelős miniszterium megalakulásakor Wenckheim báró belügyminiszter mellett Szlávy az államtitkári állást foglalta el. Mint államtitkár a törvényhozás alsó házá-

...És haladtam tovább megkezdett munkámon, talán kevesebb türelemmel, mint mikor anyám is mellettem volt, de a régi hittel és panasz nélkül. Sokat vívódtam, sokat küzdöttem, csalódtam az emberekben s nem láttam körülöttem őszinteséget, csak elvétve.

Hozzá fogtam a munkához magányomban. Dolgoztam és tanultam. Ismereteket szereztem, de ezek szárazon hagyták szívemet. Valami hiányzott életemből; komor és szürke volt az, nem világította be semmi sugár. Mikor láttam az emberek boldog mosolyát és én nem tudtam nevetni — még jobban elsomorodtam s úgy éreztem magamat, midőn hideg szobámba benyitottam, mintha olyan kriptába szálltam volna alá, honnan nincs többé szabadulás.

Mikor már nem bírtam a magányt s álmatlan éjszakákon át kimerülve vártam a reggelt, egy gondolat villant meg agyamban. Ez a gondolat azt sugta, hogy nézzek szét a világban. Félénken léptem ki önválasztott börtönömből. Úgy éreztem magamat a hirtelen fényességben, mint a szemem világát visszanyert vak, ki először lép a fényözönbe. Lassankint aztán hozzá szoktak szemem a világossághoz. Nem találtam a világot oly rossznak, mint a hogy azt gyermeklelkem előtt lerajzolták. Sok nemeset, felemelőt és szépet láttam abban. Ismertem az emberi gyarlóságot és tudtam, hogy a ki embert keres árnyék nélkül — nem fog igazi embert találni soha.

Kötelességemet megváltozott életviszonyaim közepett is pontosan teljesítettem, mert úgy vélekedtem, hogy a kötelesség az

első és ki ennek eleget tesz, elveszi életét a világ sokszor elhamarkodott ítéletének. Éreztem, hogy még mindig jó vagyok és bizonyos megnyugvással láttam, hogy a világ még nem tudott annyira magához venni, hogy csak egy pillanatra is elfeledkeztem volna arról, mivel állásomnak tartoztam.

Azután elmentem a faluba, az egyszerű nép közé. Apoltam a hitélet virágos kertjét, kimélettel és szorgalmasan gyomlálva az emberi fogyatkozások vad hajtásait. Szerettem az egyszerű nép bárdolatlan őszinteségét, babonával kevert hitét, melyből csodásan kiragogyott a megelégedés.

Látva az emberek még el nem fogyatkozó hitét, szigorú vizsgálat alá vettem lelkemet. És mikor itt-ott felmerülő kétségeimre nem adott választ sem a hit, sem a filozófia, fájó szívvel bár, de ott hagytam a falut, hol üdvömet véltem feltalálni. Újra belevetettem magamat a világ forgatagába, hogy ne halljam lelkeim sóhaját, mely egy tévesztett élet felett való bankódásból sirt fel. Kerestem lázasan, éjjel-nappal a társaságot s bár reggelre kelve, össze voltam törve testileg és lelkileg, másnap újra felkerestem a zajgó világot, talán azért, hogy elaltassam vagy ne halljam a hangot, mely olykor olykor mint kis kápolna ezüst harangja, megcsendesülve visszahit elpusztult nyugalmam oltárához.

De még mindig jó voltam. Féltem a tövisektől s azért nem téptem a virágokat. Úgy éreztem, hogy az édes anyám lelke közelemben van s mikor belemerültem a szórakozásokba, sokszor úgy hallottam, mintha annak az égbeszállt szent asszonynak a zo-

kogását, panaszos hangját hallottam volna. Ilyenkor végignéztem rövid multamon és eszembe jutottak jóságos lelkének utolsó szavai: vedd le a lemondás szigorú köntösét, menj vissza a világba s ha becsületes maradsz, ott is használhatsz embertársaidnak.

És itt kezdődött a harc lelkemben. A kötelességérzet tusára kelt a vágyak. Úrt éreztem a lelkemben, főleg mikor itt-ott édes otthon, családi boldogságot, tisztát oltárt láttam, melyen ott égett az igaz szeretet örök lámpája. Tudtam, hogy az ilyen boldogságot csak egymást megértő szívek teremthetnek maguk körül s a többi mind hamis érzés, muló ábránd vagy ut a bűn, a süllyedés és romlás felé. De lelkem is visszarezzent arra a gondolatra, hogy titkaim legyenek az emberek előtt s nem tudva benső értéktelenségemet, áldjanak akkor, mikor arra érdemtelen vagyok. Éreztem, hogy a szenvedély szavát követve, nem nézhetek felemelt fővel a világ szemébe, mely elvégre nem is olyan rossz, hogy a színellett lemondással tévutra lehetne vezetni. Az álarcot gyűlöltem és kerültem azokat, kik a lemondás köntösében vakon követők lázongó vérük szavát, megnyugtatta lelkiismeretük azzal, hogy a föld nem a szentek országa. De nem ítéltem el őket, mert tudtam, hogy az emberi gyarlóság erősebb az óriások akaraterejénél, bár tévedésüket sem tudtam igazolni.

Habozva álltam a jó és rossz között, midőn egy szívet ismertem meg, mely csodálatosan egyezett az én lelkemmel. Midőn először megláttam, éreztem, hogy nekünk csak egy utunk lehet az életben. Mintha

ban a tápéi kerületet (1869), majd Pozsony egy kerületét képviselte. 1869-ben báró Werckheim leköszönése után rövid időre ott hagyta állását, azonban még ez év folyamán mint kereskedelmi miniszter, tagja lett az Andrássy-kabinetnek.

1872-ben Lónyay lemondása után ő felsége a kormány vezetésével bizta meg, állásáról azonban nemsokára leköszönt s az átmeneti Bittó-miniszteriumnak adott helyet. Ezután mint pozsonyi képviselő szerepelt, míg 1879. április 3-án a képviselőház elnökévé választott Ghyezy helyébe. 1880. április 8-án Hoffmann báró helyébe közös pénzügy-miniszterre nevezetett ki; ez állásától 1882. április végén visszalepett s ugyanez év nov. 30-án koronárré választatott. Mint ilyen a főrendiház tagjává válván, ez által ismételve alelnökké, a közjogi, továbbá a mentelmi, főirati, igazoló bizottságoknak és a királyi és országos legfelsőbb bíróságnak tagjává választatott, míg báró Vay Miklós halála után ő felsége által a főrendiház elnökévé nevezett ki.

A delegációban több ízben mint annak tagja és elnöke részt vett. 1873-ban valóságos belső titkos tanácsos és a Lipót-rend nagykeresztese, 1882-ben a Szent-István-rend nagykeresztese lett, 1884 óta a tudományos akadémia igazgatósági tagja volt. A földhitelintézet felügyelő-bizottságának elnöke volt.

1896-ban, tekintettel meggyengült egészségére, a főrendiházi elnökséget elvállalni hajlandó nem volt többé, mire a király legkegyelmesebb kéziratban hazafias érdemeiért legfelsőbb elismerését fejezte ki.

*

Szlávy József halálával megüresedik az egyik koronaári méltóság és az októberben összeülő országgyűlés feladata lesz, hogy a fontos közjogi méltóságot betöltse. A koronaári méltóságról az 1844-ik évi I. és az 1867-ik évi VI. t.-cz. intézkedik. A törvény értelmében a megüresedett koronaári állásra a magyar miniszterelnök előterjesztésére a király négy férfit, két katolikus és két protestáns magyar állampolgárt jelöl, a kik közül az országgyűlés megválasztja, a kit a méltóságra legalkalmasabbnak talál. A választás olyképen történik, hogy a főrendiház és a képviselőház együttes ülést tart, a melyen a két Ház elnöke együttesen elnököl. A jegyzői tisztet is a két Ház jegyzői közösen töltik be. Az ülésben felolvasás a

csak vigasztalásomra különös kedvében teremtette volna az Isten ezt a jó lelket. Egy hang, talán az édes anyámé, azt sugta már az első találkozásnál, hogy őt kövessem... És én nem tudtam, nem akartam a hangnak ellentmondani. Édes szava eloszlatta bánatomat, gondolkodásomat megneemesítette és én újra szeretni kezdtem az eszményt. Most már csak ő érte eltem, ő volt végcélom s bár tudtam, hogy emésztő sok akadályllyal kell megküzdenem boldogságomért, erős lélekkel vártam az időt, mely beváltja édes reményeimet.

Mivel többet találkoztam vele, annál inkább éreztem, hogy nélküle nem élhetek. Próbára tettem a szívemet s hosszabb időre eltávoztam köréből. De valamilyen a tárgyvirág szirmaival napkelet felé néz hervadátságig, úgy az én lelkem sem ismert távolságot, folyton reá gondolt. Boldog voltam, ha láthattam s egyetlen szaváért, mely mint üdítő harmat hullott lelkemre, odaadtam volna mindenemet.

Hányszor vigasztalt, mikor csüggedtem. Hányszor intett kötelességeimre s hányszor kért, hogy mondjak le róla s ne égessem fel érte megszokott világomat. Kért, könyörgött, hogy feledjem el s ne hagyjam el azt a pályát, mely nekem nemesak kenyeret, de a jövőben gondtalan s neves életet biztosít. De lelkem fáradt a fénytől és inkább vágyakozott napfényes boldogság, mint hideg ragyogás után. Szerelmem, könyeim meghatották s mivel ő is szeretett, kimondta a boldogító igent...

Most már boldog voltam, bár az aka-

négyes jelölést tartalmazó királyi kéziratot, mire az elnök elrendeli a szavazást, a mely 30 tag óhajára névszerint és titkosan történik. A megválasztott koronaárt a Felsőház erősíti meg. Az új koronaár esküjét a két Ház elnökeinek jelenlétében és segédletével a budai várakban teszi le.

A kínai háború.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, aug. 8.

A szövetséges hatalmaknak Kína ellen indítandó közös akciójában újabb és lényeges fordulat állott be, ha igazat lehet adni az egymásnak gyakran ellentmondó híreknek.

A németek erélyes császára be akarja váltani fenyegetését, melyet Kína ellen tett, mikor követét meggyilkolták. Akkor ez a kijelentés méltán keltett feltűnést a napsajtóban és azt hihettük, hogy a hőselkü császár méltó haragjában egymagára hagyva is képes lesz Kína ellen indítani bosszuszomszjas seregét.

Ámde Vilmos császár nemesak erélyes, hanem taktikus politikát is folytat. Ő a hatalmak együttes működésének volt híve és nem akarta katonái vérét áldatlan harcban hullatni el.

Most — mint egy távirati értesítés jelenti — Oroszország megengedte, hogy német csapatokat szállíthassanak a kínai harcztérre az orosz birodalmon keresztül. Egyúttal a szövetséges hatalmak megegyeztek abban is, hogy a szövetséges hadak főparancsnokát a német császár választassa meg.

Igy tehát már rendben volna minden, mert ha csakugyan az erélyes német császár kezébe tették le az intézés jogát a szövetséges hatalmak, erős a meggyőződésünk, hogy az akció mihamar a legteljesebb erővel indul meg s a hosszú stagnálásnak vége szakad.

Ideje is lesz, hogy végre teljes erővel lépjenek fel a szövetséges hadak, mert a folytonos biztatások ellenére nem valami jól állhatnak az ügyek Kínában. A legközelebbi táviratok szerint a követési épületek már romokban hevernek s az angol követésre szorult követek kezéből rövidesen kihull a védelmi eszköz.

A vad kínai erősen ostromolja a kö-

dályok minden oldalról felnyomultak, hogy meggyöngítsék akaraterőmet boldogságom elérésére. Sok álmatlan éjszakákon tusakodtam, vívódtam. Éreztem, hogy tettemmel egy új mesgyére lépek, telve bizonytalansággal. Ő biztatott és én nem csüggedtem. Sokszor még magunk is kacagtunk az akadályokon, melyeket a sors tervünk elé hengerített és talán azért vagyunk boldogok, mert sok viszontagság és lelki küzdelmek árán vásároltuk meg azt a sorstól...

Négy év telt így el édes remény és aggodalom között, míg végre egymáséi lettünk. Eltemettem a multat, melyben annyit vívódtam és annyit szenvedtem. Boldog vagyok, mert az elégedetlenség futó felhőjét sem látom homlokodon. Hervadó virágok után nem áhítozol, a te lelketet betölti az a tudat, hogy annyi kétség és remény után boldoggá tettél. Vajjon boldoggá tettelek-e én téged? A te lelked, tudom, átölel engem e kérdésre, szemekben felszöknek a könyvek s életemért Istenhez imádkozol. Egész lényed felolvad a szeretetben. Jó vagy! Érted aggodalmaimat, megosztod gondjaimat, pedig úgy szeretném, ha lelketet nem terhelném gondjaimmal. Igazi nő vagy! Gyöngéd és erős egyszerre. Gyöngéséged erősséged, erőd az én munkásságom üdítő hermata. Felemelsz, ha elesüggedek, biztatsz, ha kételkedem, hitre tanítasz, ha tagadásra nyílik ajkam és szeretsz mindenekfelett...

Te tanítottál meg engem a szent érzésre, áldjon meg az Isten!

vetségi palotát s most már Li-Hung-Csang sem igen bizakodik a követek megmentésében.

Csak örülnünk lehet hát a híren, hogy az ügyek intézését a német császár vaskezére bízta a szövetséges hatalmak, mert ez világos jele annak, hogy a hatalmasságok elvégre ki akarnak lépni a stagnálásból és teljes erélyvel indítják meg a harcot Kína ellen.

Napok kérdése tehát, hogy az összeütkezés, mely oly régóta húzódik, mielőbb megtörténik és a szövetséges hatalmak Pekingből fogják diktálni a béke feltételeit Kínának.

Irodalom.

(A magyar népdalok gyöngyei. 101 magyar népdal, melyeknek legnagyobb részét Fűredi Mihály énekelte, zongora kísérettel kiadta a Rózsavölgyi és Társa cs. és kir. udvari zeneműkiadó cég Budapestben; ára 3 korona. Fűredi Mihály a Nemzeti színház volt hírneves opera és népszínmű énekes, a magyar népdalnak páratlan interpretátora volt. A jelen füzet nagyobbára az ő reportoirjából van összeállítva s így a magyar népdalok gyöngyeit foglalja magában új kiadásban. A zongorakíséret izléses és könnyű. A dallam a kíséretbe szintén foglaltatik s esetleg ének nélkül is használható. Tekintve a kötet díszes kiállítását s a daloknak nagy számát, annak ára csak 3 korona, feltűnően csekélynek mondható.)

A monzai királygyilkosság.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, aug. 8.

Királyunk elrendelte, hogy a hadihajók Umberto temetéséig félárbocon viseljék a lobogót. Tekintve, hogy tengerészletünknek ez a legmélyebb gyász jele, ő felsége parancsa bizonyára a legnagyobb rokonszenvvel és tetszéssel fog talákozni Olaszországban.

A gyilkos még mindig orránál fogva vezeti a vizsgálattal megbízott törvényszéket. A táviratok szerint terjedelmes vallomást tett s megnevezte bűntársait is. De nem árult el minden részletet. Valahányszor csak unja magát szűk kárczében s vashányiszor csak kényelmelen neki a kényeszerubbony, mindig eszébe jut, hogy új részletet akar elmondani. A bíró előtt azonban makacsul hallgat. Legalább eléri azt, hogy ezellajától a bíró szobájáig és vissza sétálhat, a mi már magában véve is gyönyörteljes változatosság a rendkívül szigorú, lassan gyilkoló olasz fegyházi életben.

Azt a vaggont, a melyben Umberto király holtteste van, fekete posztóval vonták be és tűzveszedelem ellen impregnálták. A vaggon belseje vörös selyemmel és básonnyal van bevonva és aranyrojtokkal díszítve. A katafalk körül, a melyen a koporsó van, négy vaskandeláber áll. A díszőrséget négy gyalogvörtes végzi. A lo, a mely holnap a király koporsóját követni fogja, Umbertonak Landerée nevű kedvenc lova. Az előkelő társaság hölgyeinek legnagyobb része gyászt visel. A fürdőkről érkeztet jelentések szerint ott is követik ezt a példát.

Bresei majdnem teljes vallomást tett, több bűntársát megnevezte és azt is elmondta, hogy miképen határozták el Umberto meggyilkolását. A hatóság titokban tartja a részleteket. Bresei csak azzal a feltétellel árulta el titkát, hogy levezik róla a kényeszerubbonyt, a melyet péntek óta naponként tíz órahosszáig visel. Viselkedése még mindig kiszámíthatatlan, minduntalan azt mondja a börtönőrnek, hogy meg akarja könnyíteni lelkiismeretét és hogy újból vallani akar, de mihelyt a vizsgálóbíróhoz vezetik, hallgatásba burkolódik és azt mondja, hogy semmit sem tud. Sokszor egész nap semmit sem eszik. Tegnap megengedték neki, hogy feleségének Amerikába írjon.

Rizzo anarkistának elfogatása alkalmá-

val a rendőrségnek a közönséget kellett segítségére hívni, mert Rizzo egy ház tetejére menekült és azzal fenyegetőzött, hogy onnét leugrik. A Biancetti testvérek elszármaguk a rendőrséggel szemben, de kénytelenek voltak magukat megadni. Az elmúlt éjjelen 35 munkást fogott el a rendőrség.

Dal nélkül.

Megállok sokszor a csörgő patak mellett
És amig nézem, hogy habra habot kerget :
Eltöprengek : ott lent a lányok sujkolnak,
Miért, hogy egy árva nótát se' dalolnak ?!

Itt is susog a lomb, van énekes madár,
Ezer vadvirágtól illatos a határ.
Itt is kék az égbolt; csöndes nyári éjjel
Ragyog a sok csillag csodás, bűvös fényvel...

Itt is csak nevetnek, mint másutt és sirnak,
Szerelmnek talán a szívek megnyílnak?
Gyermekeit az anya itt is csak szereti. —
Mivel dédelgeti, ha nem dalol neki ?

Itt is csak szeszélyes az életnek fája
Van, miről dal szóljon : tövise, rózsája...
Mégis, míg a falut, erdőt, mezőt járom,
Hogy megcsendül egy dal: hasztalanul várom.
Ifj. Rács Lajos.

HIREK.

— **Kinevezés.** Weinberger Sándor dr., a debreczeni törvényszék díjtalan joggyakornokát, a debreczeni ítélőtábla elnöke, segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

— **A városházáról.** Roncsik Lajos tanácsnok fürdőzéséből hazatért és szombaton elfoglalja hivatalát.

— **A rendőrség szaporítása.** Ha őszinték akarunk lenni, meg kell mondanunk, hogy Debreczenben a közbiztonság nem áll olyan magas fokon, mint a hogy azt egy ilyen fejlődő város igényei megkövetelnék. Ezzel azonban korántsem szándékunk a rendőrséget vádolni, hogy az talán nem teljesítene kötelességét; ellenkezéleg, mindent elkövet a közbiztonság érdekében. Hogy mégis olyan abnormis viszonyok uralkodnak, annak egyedüli oka a rendőrség létszámának csekélyisége. A közönség körében régen hangzik a panasz: kevés a rendőr, s mi is hangoztattuk ezt nem egy ízben. A mellett emeltünk szót, hogy Debreczennek a közbiztonsága föltétlen megköveteli, hogy a rendőrök létszámát felemeljék. Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány indokoltnak találta minden tekintetben a közönség óhaját s jelentést tett a tanácsnak, hogy a rendőrséget szaporítsák. A főkapitány most csak 25 rendőrrel javasolja a rendőrök létszámát felemelni. Mindenesetre csak előismeréssel adózhatunk a mi derék főkapitányunknak, de annak a nézetünknek adunk kifejezést, habár a 25 rendőr sokat segít, de még 125 rendőr — a tervbe vett szaporítással ennyi rendőr lenne összesen — sem elegendő arra, hogy városunk közbiztonsági viszonyainak eleget tegyen. Bizunk azonban Boczkó főkapitányban, hogy rövidesen ismét oda fog hatni, hogy a rendőrök létszámát emeljék és hogy fizetésüket is megjavítsák. Terhes szolgálatot végaz a közrendőr s havi 25 frt fizetést kap és a nélkül, hogy bármi előmenetelre lenne, ezért a fizetésért kénytelen szolgálni. Az sem lenne helytelen, ha a rendőröknel is bizonyos fokozat lenne az előmenetelre, mint az más városokban van. — Lenne esetleg rendőrkáplár, ellenőr s őrmester s természetesen, rangjával megfelelően fizetése is fokozatosan emelkednék. Van a rendőrök között sok olyan értelmes ember, ki ma is biztosan teendőket végez — ezime ugyan megvan: rendőrsparancsnok, — de fizetése épen annyi, mint a közrendőr. Ha a rendőröknek kilátásuk lenne némi előmenetelre, bizonyára ők is több lelkiismeretességgel és nagyobb ambícióval felelnének meg feladatuknak. Most azonban egyelőre megelégszik a közönség azzal is, hogy 25 rendőrrel több lesz s hisszük, hogy a tanács is magáévá teszi a főkapitány előterjesztését s megszavazza azt az összeget, melylyel a rendőrség létszámát a javaslat szerint felemelni lehet.

— **Hymen.** Hevesi Gyula, a Magyar általános közszékbánya r.-t. vezérképviselője jegyet váltott Búchler Olga k. a. nyal Kolozsvárról.

— **A kassai színház primadonnája.** Szendrei Mihály, a kassai színház igazgatója B. Ruzsinszky Ilonát, a kitűnő hangú énekesnőt primadonnának szerződtette.

— **Sertéskiviteli telep Debreczenben.** A Debreczenben létesítendő sertéskiviteli hízaló telep ügyében a folyó 1900. év augusztus hó 12 én vasárnap d. u. 4 órakor a városháza nagytermében értekezletet tartanak Vecsey Imre tanácsnok tb. főjegyző, mint a polgármester helyettesének elnöklése mellett.

— **Dal és zeneestély.** A m. kir. államvasutak gépjavitó műhelyében fennálló „Egyetértés“ dal és zeneegylet f. é. szeptember 1-én nagyszabású dal- és zeneestélyt rendez a „Bika“ dísztermében. Az ünnepélyen részt vesz a budapesti „Törekvés“ dalegylet is, a mely egyike a főváros legjobb dalárdáinak. A vendégdalárda közreműködése még érdekesebbé teszi a különben is változatos programot.

— **A magyar protestáns irodalmi társaság** f. évi szeptember 18. és 19 ik napján Pozsonyban tartja közgyűlését és nagygyűlését. Első nap 18-án este fél 7 órakor a theol. akadémiában tartanak és a tagok közgyűlése. Második nap, 19-én d. e. 9 órakor a Bél Mátyás utcai evang. templomban istentisztelet lesz, a melyen dr. Bartók György erdélyi ev. ref. püspök imádkozik és Masznyik Endre dr. pozsonyi ev. theol. tanár prédikál. Ugyanaznap d. e. fél 11 órakor lesz a nagygyűlés, amelyen Ritoók Zsigmond, a nagyváradai ítélőtábla elnöke is tart felolvasást. A nagygyűlés programja egyébként a következő:

1. Elnöki megnyitó. Gyurácz Ferenc püspök, a társaság lelkes elnöke.
2. A társaság üdvözlése a felkért dízelnökök által és pedig a dunáninneni evang. egyházkerület részéről: dr. Baltik Frigyes püspök által; a Pozsony városi evang. gyülekezet részéről: Günther M. Vilmos kir. tanácsos, egyházfelügyelő által. Válaszol: Hegedüs Sándor v. b. t. t., kereskedelemügyi miniszter, a társaság világi elnöke.
3. Titkári jelentés. Szóts Farkas budapesti theol. tanár, a társaság titkára.
4. Felolvasás. „Egyesületi tevékenység az egyházban.“ Ritoók Zsigmond nagyváradai kir. táblai elnök.
5. Felolvasás. „Bél Mátyás.“ Markovszky Sámuel pozsonyi lyceumi igazgató.
6. Elnöki zárszó. Hegedüs Sándor világi elnök.

1. A M. P. I. T. a Pozsony szab. kir. városi ág. hitv. evang. egyház szives meghívására az évi gyűléseit Pozsonyban tartja. A társaság tagjainak elszállásolásáról a pozsonyi rendező-bizottság gondoskodik. Felkértenek a társaság tisztelt tagjai, hogy a jelentkező lapot folyó évi szeptember 5 ig a szállásolóbizottsághoz (Pozsony, evang. egyházi iroda, Konvent-utca 6. sz.) küldeni sziveskedjenek.

2. A gyűlésre utazó társasági tagok részére az elnökség közbenjárására a m. kir. kereskedelemügyi miniszterium a M. A. V. vonalain kedvezményes jegyet engedélyezett. —

Alacsonyabb osztályu jeggyel felsőbb osztályban lehet utazni. A jegyek a gyorsvonatra is érvényesek. Igazolványért Pozsonyba az evang. egyházi irodához (Konvent utca 6.) kell fordulni.

3. Szeptember 18-án a vendégek érkezése. Fogadás d. u. 5 óra 9 perckor a pozsonyi rendező-bizottság részéről. A társaság elnökségét fogadja a város részéről: Broly Tivadar, Pozsony szab. kir. város polgármestere, a Ferencz József rend lovagja; az egyház részéről: Günther M. Vilmos, kir. tanácsos, egyházfelügyelő.

4. Ugyanaznap este a közgyűlés után 8 órakor a „Magyar Király“ dísztermében ismerkedő társasvacsera.

5. Szeptember 19 én reggel találkozó a ligeti Palugyay kioszkban. Ugyanott reggeli saját költségen. — A liget megtekintése. — Oda-vissza csavargózás.

6. Ugyanaznap a nagygyűlés után az új lyceum megtekintése — fél 2 órakor a vendéglátó egyház által adott társasébed a „Bellevue“ dísztermében. Az ebédjegyek a nagygyűlés ideje alatt vehetők át.

7. Ebéd után Pozsony nevezetességeinek megtekintése a rendező-bizottság tagjainak kalauzolása mellett.

8. 20 án kirándulás a határszéli Dévény vár ormán elhelyezett millenáris Árpád szoborhoz, innen a németvári Árpád-korbeli templomhoz s a carnuntumi római telephez. Utazás oda-vissza hajón.

— **Mit neveznek Debreczenben vásárfiának?** Mindent, amivel csak egyik ember a másikat vásár alkalmával meglepi. Ilyen vásárfiáról gondoskodott Kis Adolf a vidékiek számára az ő gyönyörű *EMKE kávéházával*, melyben a legfigyelmesebb kiszolgálás mellett hetenként háromszor tart zeneestélyt városunk legielesebb zenekara.

— **Debreczeniek Stoószon.** A debreczeni közönség legnagyobb része a hazai fürdőkben üdül. A stoózi gyógyfürdőben Debreczenből a következők vannak: Pongrácz Géza és neje, dr. Bruckner Ernő és családja, Füleky Pál, Szabó István, Karkalicz Sándor gazdász, Zádor Ervin joghallgató, Szegedy József és neje, Boros József, Szentpétery János gazdálkodó, Nagy Ferencz, Várallyai János és családja, Sopronyi Károly máv. ellenőr, Nagy József könyvelő, Kaufmann Márk máv. mérnök, Kemény Jánosné, Kerekes Géza földbirtokos és családja. Az összes fürdővendégek száma 405.

— **Uj vallástanár.** Fehér Gyula segédlelkész, aki városunkban általános szeretetnek és tiszteletnek örvendett, budapesti vallástanárrá nevezték ki. A körünkből eltávozó tehetséges ifju lelkésznek sok szerencsét kívánunk új állomáshelyén.

— **Villamos vasut Debreczen-Nagyvárad között.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter tudvalóvóleg már régebben engedélyt adott kisbaári Kiss Ferencz ügyvédnek és társának, hogy Debreczen és Nagyvárad között villamos vasutat létesítsen. A vasut Debreczenből kiindulva, Hosszu-Pályi, Pocsaj és Kis-Szántó községek érintésével menne Nagyvárad területére. A miniszter engedélye időközben lejárt s a vállalkozók kérték, hogy a meghosszabbítást engedélyezze. A miniszter ma leiratot intézett Nagyvárad városához s Biharmegyéhez, melyben tudatja, hogy a kérdéses engedélyt további egy évi időtartamra meghosszabbította. A meghosszabbítás 1901. július 1 ig szól s így kilátásunk se lehet arra, hogy rövid idő alatt megnyílják a villamos közlekedés Debreczen és Nagyvárad között.

— **Steiner Fülöp székesfehérvári püspök betegsége.** A mai lapok Steiner Fülöp, székesfehérvári püspök betegségéről táviratokat közölnek, melyek szerint a püspököt szélhűdés érte s állapota oly súlyos, hogy a legrosszabbtól lehet tartani. E hírrel együtt a táviratok azt is tudni vélik, hogy a püspök ily egészségi állapota mellett a székesfehérvári ünnepségek elmaradnak. Az ecclesia militans hitbuzgó harezosának betegsége szélesebb körben gerjeszt részvé-

tet, melyhez mi is csatlakozunk. Mennyiben felel meg az ünnep elmaradásáról szóló hír a valóságnak, nem tudhatjuk, annyi azonban bizonyos, hogy a püspök balesete nagy mértékben hozzájárul ahhoz, hogy a székesfehérvári ellenünnepély a csakély jelentőségű vidéki ünnepély színvonalára süllyedjen s az esztergomi ünnepély fontossága a maga tejjességében kiemelkedjék.

— **Meghívó.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület 1900. évi augusztus hó 28-án, d. e. 10 órakor Zólyom szabad kir. városban tartja meg XVIII-ik rendes közgyűlését, amelyre az egyesület összes alapító, örökös, rendes és pártoló tagjai meghívhatnak.

— **Köszönetnyilvánítás** A Falk Ármán és Társa kefégyárának munkásai az általuk rendezett táncmulatság tiszta jövedelmének fel részét, 17 kor. 06 fillért, a debreczeni izr. betegsegélyző és ápoló nőegylet pénztárának juttatták a népkonyha javára. Midőn ezen összeget nyilvánosan nyugtázom, egyúttal az egylet nevében hálas köszönetemet fejezem ki a fentnevezett kefégyár derék munkásainak szives adományukért. Sern Józsefné, nőegyleti alelnök

— **Ápolónői tanulók felvétele.** Az ápolónői tanfolyamban, melyet a magyar vörös kereszt egyesület az Erzsébet-kórházban díjmentesen rendez, ismét nyolcz hely megüresedvén, erre az igazgatóság pályázatot nyit. Folyamodhatik minden kifogástalan erkölcsű nő 20—40 életév között. A kérvényhez melléklendők: a) keresztlevél, illetőleg anyakönyvi kivonat; b) ha az illető kiskoru, vagy férjezett, beleegyezése a férjnek, szülőnek, vagy gyámnak; c) erkölcsi és hatósági bizonyítvány a folyamodó családi viszonyairól és foglalkozásáról; d) hiteles bizonyítvány arról, hogy magyarul és esetleg más nyelven is beszélni, írni, olvasni tud és kellő felfogási képességgel bír és e) egészségi és himlőoltási bizonyítvány. A folyamodványok legkésőbb augusztus hó 25-éig az egyesület igazgatóságához (IV., Keeskeméti-utca 5. szám) terjesztendők, a hol a közelebbi feltételek is megtudhatók.

x **Holnap (pénteken) este Markus Jenő „Dréher“-söracsarnokában Magyarai testvérek zenekara, a nagyerdei „Dobos“ pavillonban Rácz Károly zenekara közreműködése, fényes kivilágítás és szabad bemenet mellett nagy halestély tartatik.**

— **Kofaasszony, mint többszörös miliomos.** Hallatlan szerencse érte Somogyi Teréz pápai gyümölcsáros asszonyt. A napokban elhunyt özv. Weiletz grófné, szül. Somogyi Ilona, a kovácsi- és lovász-patonai óriási birtokok tulajdonosnője. Miután őrkösök nincsenek, a Weiletz grófi család pedig egészen kihalt, a több millió értékű birtok az oldalági rokonra: Somogyi Terézre szállt, kinél irigyltebb kofaasszony ez idő szerint nemcsak Magyarországon, de széles e világon sincs.

— **„Jelentjük gonosz kéz által történt elhunytát...“** Cséparól érkező gyászkeretes jelentés így adja hírül egy agg nő halálát:

„Domján Ádám a maga, valamint neje és gyermekei és az egész rokonság nevében fájdalommal jelenti felejthetetlen testvérenek özvegy Schweitzner Józsefné született Domján Máriának 1900. évi augusztus 5-én délután 4 órakor, életének 82 ik évében gonosz kéz által történt elhunytát.“

Hogy minő büntett volt az, mely az öreg nőt életétől megfosztotta, arról eddigelő nem érkezett Cséparól tudósítás.

— **Megváltoztatott esküdtszéki ítélet.** A szatmári törvényszék a tavasszal két évi börtönre ítélte Varga István cigányt halált okozott súlyos testi sértés büntetéseért és ugyancsak két évi és három hónapi fegyházra ítélte ennek fivéré, Varga Sándort, szintén súlyos testi sértés büntetéseért és felbujtásáért. A két Varga ugyanis Fehérgyarmaton botokkal agyonverte a velük rég óta haragban élő Tóth Anna cigányasszonyt és az ennek segítségére siető Tóth Jánost.

A Varga fiúk büntetése ellen úgy az ügyész, mint a védők semmiségi panaszt adtak be, melylyel Sélly Sándor elnöklete alatt, Nedeczky Ödön bíró előadásában, tegnap foglalkozott a Kuria szüneti tanácsa. A legelső bíróság Hammersberg Jenő kormányügyész vádjának meghallgatása után helyt adott az ügyész Varga Istvánnal vonatkozó semmiségi panaszának és az esküdtszék ítéletének megváltoztatásával öt két évi és három hónapi fegyházra ítélte. Helyt adott továbbá Varga Sándor védője semmiségi panaszának is és ennek büntetését egy évi és tíz hónapi börtönre szállította le.

x **A ki olesón akar venni** bőrből pénz, szivar- és dohánytárczát, sakk, dominó, sétabot, valódi ezüst és ébenfából dohányzó készleteket, esernyőt önműködő zárral, valamint mindennemű dohányzó eszközöket, — tajtékpipák, szipkák, száraz rendkívül nagy választékban kaphatók Schwartz Dániel dohányzó-eszköz különlegességi üzletében a Bika alatt.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Szlávy József halála.

Budapest, aug. 9. A képviselőház küldöttségét Perczel elnök holnap vezeti Szlávy temetésére. A főrendiház szintén küldöttséggel képviselteti magát a temetésen.

A monzai gyilkosság.

— Legujabb táviratok. —

Róma, augusztus 9. Monsignore Raggio genuai érseket, ki Umberto király temetésén misét fog mondani, ma Rampolla bíboros fogadta. A temetésen Viktor Ernánuel király, a királyi ház hercegei és a többi fejedelmi személyek a pályaudvartól a Panteonig fogják kísélni a király holttestét.

Monza, augusztus 9. A város sok házának falán tegnap a következő felragaszok jelentek meg:

— A gyilkos halálát kívánjuk. Monza polgárai.

A holttest megérkezése Rómába.

Róma, augusztus 9. A meggyilkolt király holttestét vivő vonat ma reggel fél hét órakor érkezett a pályaudvarba, hol a király megjelent a hercegekkel együtt. A merre agyászmenet elhaladt, mindenütt sorfalat képezett a katonaság.

A temetésre kilencszáz községtanács küldött képviselőket és százötvenezernél több idegen van a városban.

Reggel tartották meg a próbát a palesztinai miséből Mascagni vezetésével.

A templomot a gyászszertartás után bezárják és csak holnap délután bocsátják be a közönséget.

Róma, aug. 9. A házak ablakai, erkélyei félárbozra eresztett zászlókkal és drapériákkal van díszítve. Az utcai lámpákat mindenütt gyászszal vonták be és meggyújtották.

Az utcákon óriási néptömeg hullámszik s meghatottan sorakozik a kordont vont csapatok háta mögött.

A koporsót egy kapuczinus szerzetes követte, ki folyton imádkozott a koporsónál.

Róma, aug. 9. A gyászmenet megható impozáns. A koporsó előtt és utána katonai csapatok vonulnak. A menet, a merre elhalad, mindenütt óriási néptömeg fogadja némán, szomorú arczeccal.

Róma, augusztus 9. Az elhunyt király koporsóját a királyi család tagjai, a diplomácia, a hatóságok és a nagyszámu küldöttségek követik.

A vissói választás.

M.-Sziget, aug. 9. Délig Nagy Ferencnek 340 szavazata volt, 140-el több, mint ellenfelének. Az államtitkár győzelme bizonyos.

Budapest, aug. 9. A felső-vissói választásnál a nemzetiségiek erősen bujtogatnak. A szavazás estig tart. Nagy Ferenc megválasztása bizonyosra vehető.

A kínai háború.

— Legujabb táviratok. —

Köln, augusztus 9. A Kölnische Zeitung-nak jelentik Londonból: A Daily Mail Sanghaiból érkezett távirata azt mondja, hogy Pekingben a cungli-jámen két tagján kívül még öt magasállású állami hivatalnokot is kivégeztek. A kivégzésre olyan módot használtak, mely 1725 óta nem volt alkalmazásban, amennyiben ágyékban kettévágták őket. Állítólag egy titkos rendelettel Hankau és Nanking alkirályát, valamint Szunget is halálra ítélték.

Berlin, augusztus 9. A német külügyminisztérium félhivatalos lapja, a Kölnische Zeitung ma azt jelenti, hogy a Kinában operáló nemzetközi seregek főparancsnokává egy német főtisztet, gróf Waldersee Alfréd tábornagyot fogják kinevezni. Ugyanezt a hirt jelentik Hannoverből, ahol Waldersee eddig, mint a 3. német hadosztály főfelügyelője állomásozott.

Frankfurt, augusztus 9. A Frankfurter Zeitung-nak táviratozzák Berlinből: Előkelő katonai körök nézete szerint gróf Walderseenak a Kinában levő csapatok főparancsnokává való kinevezése Vilmos császár iniciatívájából származott, ki a legjobb hadvezért kívánta a csapatok élén látni.

Hongkong, augusztus 9. Háromezer feketeszázlós Pekingbe indult.

Páris, augusztus 9. A lapok Walderseenek a szövetséges hatalmak főparancsnokává történt kinevezését szokatlan melegséggel üdvözik.

Berlin, aug. 9. Waldersee két hét múlva utazik Kinába.

Washington, aug. 9. A szövetségesek holnap átkelnek a Richo balpartjára.

Az angol-bur háború.

London, augusztus 9. Roberts lord jelenti: A elandsriveri helyőrség tiznap ellenállás után fogságba esett.

Kifosztott oláh pap.

— Fürdőzés fürdő nélkül. —

Debreczen, aug. 9.

Verza Gligor valahol a mármarosai hegyek között pópáskodik s terjeszti népe között a civilizáció áldásos intézményét. Népe szegénysorsu oláh fajzat, kiknek ő osztogatja az áldást s biztatja lelküket a tulvilág boldogító reménységével.

Egyszerű, csakély igényű oláh pap Verza Gligor az ő községében, hol a kémény nélküli házak már külső kiabrázóadásukkal is jelzik az általános szegénységet.

Nincsenek magasan szárnyaló igényei, egyedül talán az egységes nagy Románia megvalósulása felett ábrándozik el néha.

Most azonban nagy tette határozta el magát. Régóta ígéretet már drága élettársának, hogy mihelyt a zsebbeli tekintetek megengedik, bemutatja neki Belényest, az oláh eszmék kiadásának a főfőszékét, hol annak idejében erősen gyömszölték az ő fejébe is a megélhetéshez szükségelt studiumokat. Azután meg egy kis szórakozást is megáhitott a szentség hírében álló pópa s úgy gondolta, hogy ezt a Püspök-fürdőben a legbiztosabban elérheti.

Az elhatározást tett követte s a derék pópa tegnap feleségével együtt vonatra ült, hogy elzónázzanak Belényesbe s onnan a Püspök-fürdőbe.

Minekutánna a IV-ik osztályu személykocsit eltörölték, a takarékos pópa III-ik osztályu kocsin utazott az ő szívének gyönyörűségével és repeső örömmel gondolt a rég nem látott Belényesre.

Királyháza állomásnál két uri ruhába öltözött férfi szállott fel a kocsiba, hol a pópa szundikált. Az elegáns férfiak csakhamar ismeretséget kötöttek a derék pópával, kinek borotvált arca szinte fénylett az örömtől, mikor egyik tanuló társául mutatkozott be.

A vonat tovahaladt s a két férfi kártyázni kezdett. Mint előre jelezték, csupán azért, hogy az időt előljék.

— Itt a veres! Hol a veres? — forgott egyiknek kezében a kártya. A másik odadobott egy öt forintos bankót s felemelt egy kártyát, mely csakugyan a veres volt.

Nyert öt forintot.

A pópa villogó szemekkel nézte a műveletet s miután látta, hogy felesége átrándult az álmok tündérbirodalmába, odanyomott egy öt forintos a játszó markába, hogy ő is hajlandó „mutyizni“.

A mutyizás azonban sehogyan sem sikerült, mert hirtelenében elszórt a pópai bugyellárisból vagy hatvan forintocská.

Ekkor az oláh pap tűzbejött s kijelentette, hogy most már nem mutyizik tovább, hanem játszik ő maga.

Csorgott le az izzadság teste minden részén. Borotvált arca a lenyagvó nap színeit mutatta. Idegei kitágultak, orrlíkain keresztül forró levegőt préselt ki.

Mire Érmihályfalvára érkezett volna, az oláh pópa fürdőre és egyéb szórakozásra összerakott pénzéből egy árva grisli sem csörgött a bugyellárisban.

A két ember pedig az összeharcolt pénzzel kiszállott Érmihályfalvánál s eltűnt a pópa elől, a ki kétségbeesésében kiáltozni kezdett mindazon szentekhez, kikről képzelte, hogy szólsai joggal bírnak a mennyek országában.

De biz azok nem igen adták vissza a veresen elhánt pénzt. Jobbnak látta hát a pópa radikálisabb eszközöz folyamodni. Volt egy aranyórája, azt hirtelenében zálogba esapta s felkeltette mélyen alvó feleségét.

— Anyicza! Megyünk vissza!

— Micsoda? — rémült el az élettárs, azt hívén, hogy kedves férje az örültség stádiumába jutott.

— Én már fürdőztem fürdő nélkül. Azok a gazemberek úgy kiizzasztottak, hogy a gőzfürdőben sem jobban s ezenkívül minden pénzemet elnyerték!

Az arany óráját, a pópa ékeség folytán értesült róla, hogy Erzsébet királyné

csizatóriumokat rögtönzött s úgy utaztak vissza a mármaroszi hegyek közé.

Nehezen hisszük, hogy ez eset után egyhamar kedve jöjjön a pópának az újabb fürdőzéshez.

Az értesített csendőrség különben keresi a két sipistát, mely ily furfangos módon tette tönkre az oláh pópa szépen kiszínezett reménységét.

(Sz.)

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, augusztus 9.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza uj. veres minőség	77	6.85—6.95
" " " "	78	6.95—7.05
" " " "	79	7.05—7.15
" " " "	80	7.15—7.25
" sárga " "	78	6.85—6.95
" " " "	79	6.95—7.05
" " " "	80	7.05—7.15
Rozs uj " "	71/72	5.90—5.95
" " " "	72/74	6.05—6.10
Árpa " " "		5.20—5.40
(jobb) " " "		5.60—6.—
Zab " " "		4.80—6.90
Tengeri " " "		6.00—6.10

Luccheniról.

A gaz Luccheni nagyon örült tegnap, amikor a genfi ügyésztől meghallotta, hogy Umberto királyt meggyilkolták. Tehát akadt ember, aki elvégezte az ő dolgát. Mert tudnivaló, hogy Umberto királyt voltaképpen ő akarta megölni s az örök végzet hozta úgy, hogy azon a gyászos szeptemberi napon elébe került áldott lelkű királyasszonyunk. Luccheni nem ismerte a monzai gyilkost, ő legalább úgy mondja, de a két anarkista merénylő lelki életében sok a közös vonás; mindketten azt a benyomást teszik, mintha rögeszmések volnának és impressziók befolyása alatt eselekednének. Alkoholista családból származnak, pályafutásuk elején szépen indulnak, de aztán valami olyan társaságba kerülnek, mely-képzeletükre hat és annak befolyása alatt minden gonoszra képesek.

Luccheni azok közé a patológiai egyének közé sorozható, kiket minden elmeorvos tanulmányozott és — ha tőle függne — folytonos orvosi felügyelet alatt tartaná. Intelligenciája és munkaképessége mellett sehol sem volt maradás, adakozó volt a szegényekkel szemben, de nem annyira jószívűségéből, mint inkább könynyelmű hajlamainál fogva. Húsága (al)ment minden határon és nagyzási hőbortba esapott át. Miután jól viselkedett a katonaságnál, azt remélte, hogy állást kap majd hazája közigazgatásában és mikor ez a reménye nem teljesült, fölesapott anarkistának.

Luccheninél a következő jellemző vonások érdeklik a lélekbuvár: minden valószínűség szerint szuggesztió alatt követte el bűnös tettet, mert hisz nem ismerte áldozatát, nem gyűlölte és egyáltalában nem volt semmi oka, hogy bosszút forraljon ellene. Az az érzés, melynek befolyása alatt elszánta magát gonosz eselekedetere, a sértett húság volt, mely meghiusult nagyozó reményeiben lelte forrását, továbbá az a szuggeszáló hatás, melyet az anarkista terok reá gyakoroltak. Olyan könnyen izgatható, hisztériában szenvedő emberek könnyen befolyásolhatók, gondolatvilágukat könnyen meg lehet zavarni és érzéseiket oly irányba terelni, ahol a szenvedélyek felülkerekednek.

Luccheni kis termetű, barna ember; homloka alacsony, ajka vastag. Arezáról leri az önmagával való megelégedettség. A genfi tárgyaláson nagy affektálással adta a fanatikus anarkistát. Ez a szerep tetszett neki, szinte Herostratusnak tűnt fel önmaga előtt. Büszke volt arra, hogy mint az anarkia előharcosa, nagy tettet követett el. A legnagyobb véletlen-

átutazik Genfen. Előbb Umberto olasz királyt és az orleansi herceget akarta meggyilkolni, hogy — miként kifejtette — „megbosszulja eltiprott életét“. És ekkor véletlenül Erzsébet királyné kerül az útjába és ellene fordítja gyilkos vasát. Hirtelen és váratlanul? mert el volt szánva rá, hogy nagy pompával, a világ színe előtt egy ártatlan nőt bosszulja meg az ő saját nyomoruságát. Ez a viselkedés sokban hasonlít az üldözési mániában szenvedők hirtelen fellobbanására, amelyben lármás effektussal igyekeznek véget vetni a belső gyötrelmeknek.

A tárgyaláson eleinte mesés büszkeség dagasztja keblét.

— Mit remélt bűnétől?

— Semmit, a fegyházat.

— Megbántotta-e a királyné?

— Akár őt, akár más, mindegy volt nekem.

— Nem érez megbánást?

— Nem.

— Megismételné-e a tettet?

— Mog!

De a büszkesége nem tartott sokáig. A tárgyalás végén a hetykesége mögül ki-kitézett a gyöngesége és az ítélet kihirdetése után érzetlen, tompa hangon éltette az anarkiát.

A börtönben, ahol a külvilág és az anarkista társak szuggesztiója eltűnt, kezdetben nyugodtan és engedelmesen viselkedett, sőt mintha olykor meg is bánta volna tettetét s energiája, ellankadt. Ép úgy, mint a monzai gyilkosnakiról ép hozza a táviró a hírt, hogy vallott. De később megunta az egyhangu börtönéletet, az elégedetlenség hatalmába kerítette és ismét a régi Lucchenivé lett. Amikor két fogoly megszökött és a börtönigazgató megszigorította a felügyeletet, Luccheni elégedetlensége dühvé fokozódott. Szentelen és követelőző lett és amikor a házirendbe ütköző kívánságait visszautasították, merényletet kísérelt meg a fogházigazgató ellen. Az örültek házában jól ismerik az ilyfajta embereket. Egy ideig esőndesek, szorgalmasak, jól viselkednek, de közben egyre jobban meggyülik bennük a pusztító anyag, mely egyszer aztán, amikor senki sem gondolja szennyű lármával explodál.

A Luccheninek nevezett impulzív örült esete intő példaul szolgálhatott volna a világnak. Most Bresci lépett a genfi eszelős nyomdokába. Senki sem zárkozhatik el többé annak szüksége elől, hogy a büntetőjogot a gyilkos lélek- és elmekörtana alapján reformálni kell s hogy az emberi társaságot patológikus gyilkosokkal szemben meg kell védelmezni.

KÜLÖNFÉLÉK.

* Margit királyné a dohányzásról.

A meggyilkolt Umberto király erős dohányos volt s Margit királyné egyizben így nyilatkozott férje dohányzásáról a velszi herceg előtt:

— Egy férfinak minden hibáját meg tudom boesátani, csak azt nem, ha nem dohányzik. Ha a férjem rosszkedvű, átadom neki kedvelt pipáját. Ha jókedvű, akkor cigarettát kap. Ha azonban kérni akarok tőle valamit, akkor egy jó szivart nyujtok neki. A pipa megvigasztalja, a cigaretta jókedvre deríti s ha egy valódi Kuba-szivart szí, nem kérhetek tőle bármit, a mit meg nem tenne nekem...

* A délafrikai háborúból. Egy Angliába visszatért haditudósító borzalmas dolgokat mesél a délafrika harezteréről. Ha Anglia csak sejtené is, hogy milyen férfiak intézik sorsát, gondolkodóba esnék a felett, hogy hasonló férfiakat tegyen-e a flottáért is felelőssé. Ezután leírja a haditudósító, hogy midőn Rundle tábornoknak a winburgsenekali utat ugyszólván egészen a basutó földig őriznie kellett, a katonákat éhezettette. Sok gyalogos alig tudta magát továbbvonszolni a gyengeségtől; a katonák teljesen lesóványodtak, esont- és bőrből vannak már csak. Aki ezt le akarja tagadni, az az igazságot tagadja le. Hosszabb időn keresztül

más enivalójuk nem volt a katonáknak, mint minden másodnap egy font durva liszt, amelyet nekik még meg is kellett főzniök a fűrésztő gyaloglás után. A következő nap egy font biscuit-t, ezenkívül mindennap egy font nyers húst kaptak, amelyet azonban 10 eset közül 9-ben nem tudtak megfőzni. Ha a katona fegyvert vett a kezébe, kezei reszkettek s nem tudott lőni, de nem a gyávaságtól, hanem a gyengeségtől és kimerültségtől. Ti itthon mulattok, énekeltek, szórakoztok s katonákat ottan Dél-Afrikában éheztesítitek, de annyira, hogy nem egyszer láttam, mikor egy katona egy négerrel ve-rekedett egy marék durva lisztért.

* **A római szocialista ujság ka-landja.** Az olasz szociálisták római organuma, az Avanti arról híres, hogy majdnem minden számát konfiskálni szokta az ügyészség. Umberto meggyilkolásának napján, a többi ujság példájára, az Avanti is külön kiadást adott, melyet azonban az ügyészség azonnal konfiskált — olvasatlanul. Feltételezték, hogy a szocialista-ujság helyesli Bresci tettét. Később elolvasták az ügyészség az Avanti ezikkét s nagy meglepetésre kiderült, hogy ez alkalommal ártatlanul történt a konfiskálás. — Az Avanti ugyanis még élesebb hangon ítélte el a merényletet, mint bármelyik loyális ujság. A konfiskálás feloldása most már nem használt semmit, mert addig elavult az Avanti szenzációja.

RÖPPENTYÜK.

* **Ki a komája?** Egy gulyás ezt mondá bojtárjárnok:

— Hallod-e, Jóska, az idő komor és majd estére elmegyünk L. re s ott a komám négy ökrét ellábitjuk.

— Hogy gondol már olyat, gazduram? Hisz az komája.

Ejnye, öcsém, de becsületes ember lett belőled egyszerre! Az ökre tán csak nem komám?

* **Konyhából.** Ejnye, Julcsa, hát hogy mert maga a bakájának vacsora előtt adni az ételből?

— Muszáj, naaccsága, különben nem ér haza a czapfenstrájkra.

* **Ok.** — Megszabadultam az anyésomtól, — Lehetetlen!

— Komolyan mondom.

— Meghalt talán?

— Dehogy! egyszerűen elváltam a feleségemtől.

* **Mindegy.** — Barátom, csak nem jársz itt a fővárosban ilyen kopott ruhában?

— Miért ne? Itt engem úgy se ismer senki!

— De otthon nem jársz ilyen öltözékben?

— Miért ne? Otthon engem úgy is ismer mindenki!

REGÉNY.

A „Világ Szive“.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: **Krampera János.**

(Folytatás.)

61.

— Ez a sziklafal a városnak egész ke-rületét körül fogja? — kérdé a sennor.

— Nem, fehér ember, sok napi járásnyira innen vége szakad, de annak, a ki körül akarna menni, egy rengeteg mo-osaran kellene átgázolni. A hegységen is át lehetne hágni kelet felől, de oly havasokon és szakadékokon, hogy a mennyire én tu-dom, csak egy ember, egy vándorló olasz jutott rajtuk élve át s találta meg nagy-atyámnak idejében a szent tó partjához ve-zető utat. Most pedig várjátok itt, míg én keresni megyek a bejáratot.

— Örülsz, hogy otthonod kapuját lát-hatod? — kérdé a sennor Mayától.

— Nem, — felelé a lány majdnem ha-ragosan, — mert itt a vadonban boldog

voltam, de ott csak gondok várakoznak rám. Oh, ha csakugyan drága vagyok előtted, forduljunk vissza még most is s menekül-jünk el együtt abba az országba, hol a te néped lakik, — s összekulesolva kezeit, ko-molyan, esengő tekintettel nézett a sennor szemébe.

— Hogyan, itt hagyjam atyádat és Ig-natiót, hogy egymagukban fejazzék be uta-zásukat? — kérdé Strickland.

— Te több vagy énnekem atyám-nál is, bár úgy látszik, hogy a te szemedben ez a komor Ignatio előbbvaló, mint én.

— Nines igazad, Maya, de ha már ily messze eljöttem, látni akarom azt a szent várost.

— Legyen a te akaratod szerint, — felelé Maya s karjait leereszté. — Nézd, atyám megtalálta a helyet s magához hiv minket.

Valami száz lépésnyire kellett sétál-nunk, míg a meredeknek ahhoz a pontjához értünk, hol Zibalbay állott a sziklafalhoz támaszkodva. Átjárásnak vagy nyílásnak azonban nyomát se láttuk.

— Megbizom ugyan bennetek s hitem szerint az ég hozott minket össze, hogy be-töltsük szándékait, — szólított meg a vén kaczika, — mégis követnem kell a régi szo-kást s engedelmeskedni tartozom eskümnek, hogy meg nem engedem, hogy idegen em-bor megláthassa a hegység bejáratát. Jöjj ide lányom és kössed be ezeknek az idege-neknek szemét.

Maya engedelmeskedett s amint a ken-dővel átkötötte a sennor arcát, hallottam, a mint odasugott neki: Ne bánsd, én fogom a te szeméidet helyettesíteni.

Azzal kézen fogtak s addig vezetget-tek, míg csak egészen bele nem zavarod-tunk, hogy merre jártunk. Ekkor megállítot-tak s egy darabig magunkra hagytak. A mint a hang után gondoltuk, vezetőink valami nehéz tömeget mozdítottak meg. Rögtön erre egy oly keskeny sikátorba vit-tek, hogy vállunk az oldalfalakat surolta s helyenkint kénytelenek voltunk fejünket le-hajtani. Végre mikor már egynehány elég erős ütődést kaptunk, a folyosó kiszéles-e-dett, földje pedig egyenes és sima lett.

— Vedd le a kötelekeket, — szóló Zi-balbay.

Maya megtette s mikor szemünk már megszokta a világosságot, csodálkozva néz-tünk körül s úgy találtuk, hogy egy mély, aknaszerű szakadéknak fenekén vagyunk, melyet azonban nem emberi kezek, hanem víz és tűz, a természet eszközei alkottak.

A szakadék két oldalán tátongó fekete üregek voltak olyan magasságban, hogy ajtóikhoz csak létrával lehetett volna hozzá jutni.

— Mik ezek? — kérdém Zibalbaytól — Temetkező helyek?

— Nem, — felelé — barlanglakások. Ott voltak már akkor is, mielőtt őseink felfedezték a Sziv Városát. Barlangi embe-rek laktak benne, bárdolatlan, durva népség, mely kevéssé megelégedett s érzéketlen volt a hideg iránt. Egy ilyen barlangi em-bernek üldözése közben történt, hogy őseink felfedezték ezt a sziklakaput s ezen átmenve, a termékeny tartományt és nagy tavat, a hol ezek a sziklakapok, a kiket atyáink kiirtottak, — a telet szokták volt tölteni. Egyszer, még ifju koromban néhány bará-tom társaságában kötelek és létrák segítsé-gével bementem ezekbe a barlangokba és sok különös dolgot, kőbaltákat, nyersarany ékszereket, az őslakók maradványait talált-am ott. Gyerünk azonban innen, nehogy az éj itt a szorosban leljen meg.

Tovább mentünk s a szakadék ujra keskenyedni kezdett, míg végre egy má-sodik sziklafalban ujra összeért.

Egy a fal tövével fekvő oszlopon át-lépve, Zibalbay a mögötte levő álagutba ve-zetett.

— Mit se féljete a sötétségtől, — szóló, — az ut rövid s lyukak sincsenek benne.

Lépteinek hangját követtük hát a se-tétségben, míg csak egyszerre hirtelen fény-

nyaláb tűnt fel előttünk s a következő pil-lanatban a hegygerincez tulsó oldalán állot-tunk, bár látni a helyből mit se láttunk az árnyéknak miatta.

Zibalbay késedelem nélkül lefelé tar-tott a hegyoldalra és helyen hirtelen jobbra kanyarodva, egy faragott kőből épített ház ajtója előtt állott meg.

— Lépjetek be — mondá — s legye-tek üdvözölve a Sziv népének földjén.

A mint az ajtót kinyitotta, a kiözönlő fény egészen megvilágította a helyet s egy férfi hangját hallottuk, a mint kérdé:

— Ki van ott?

A nélkül, hogy felelt volna rá, Zibal-bay belépett a szobába. Alaacsony helyiség volt s a földön égő tűz elé tett asztal mel-lett egy férfi s egy nő ült és vacso-rázott.

— Igy vártok ti az én visszajövete-lemre? — kérdé Zibalbay szigorú hangon. — Siessetek s készítsetek vacsorát szá-munkra, mert az éhség és hideg egészen elesigázott.

A férfi felkelt helyéről s habozva állt meg, az asszony azonban, kinek helyzete lehetővé tette, hogy a beszélő arcába lát-hasson, karon ragadta őt s így szólt:

— Borulj térdedre, férjem. A kacika jött vissza.

(Folyt. köv.)

Menetrend.

Érvényes 1900. évi május hó 1-ső napjától.

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	416	1027	901	1236	710	1200*
P-Ladányba	érk. 503	1128	948	145	840	128
Nagyváradra	639	148	—	342	—	342
Szeghalomra	—	—	—	421	—	421
Budapestre	940	545	150	810	—	602

Debreczenbe a fenti állomások felől	érk. 1144	336	626	233	514	741
-------------------------------------	-----------	-----	-----	-----	-----	-----

* Csak kedden közlekedik.

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	1217	356	256	522	758
Ér-Mihályfalvára	érk. 100	458	357	635	913
Nagy-Károlyba	136	603	500	759	1040
Szatmárra	220	708	611	917	1203
Királyházára	315	827	733	136	—
Taraczközre	433	1014	914	—	—
M.-Szigetre	456	1050	950	—	—
N.-Booskóra	532	1203	1102	—	—
Körösmezőre	730	340	145	—	—

Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	751	1012	355	1216	645
---	-----	------	-----	------	-----

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	822	401	658
Nyiregyházára	érkezik 939	518	816
Királytelekre	1013	558	935
Szerencsre	1121	703	1043
Kassára	330	—	556
S.-A.-Ujhelyre	439	814	—

Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	807	1207	753
---	-----	------	-----

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	835	431	—
Sárándra	érkezik 916	504	—
Nagy-Léta-Vértésre	1043	618	—
Derecskére	957	545	—

Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	718	313	—
---	-----	-----	---

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	442	421	—
Ohat-Köcsra	érkezik 734	659	—
Tisza-Füredre	832	756	—
Füzes-Abonyba	1024	—	—

Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	800	545	—
---	-----	-----	---

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	526	1120	406
Hajdu-Nánásra	érkezik 817	118	621
Büd-Szt.-Mihályra	852	—	658
Tisza-Lökre	917	—	759

Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	817	330	635
---	-----	-----	-----

Az éjjeli idő este 6 órától reggeli 5.59 perczig a perczeket jelző számjegyeknek aláhuzásával van jelölve.

A vastagabb számjegyek gyorsvonatok érkezési és indulási idejét jelzik.

Laptulajdonos: a Csokorai-nyomda.

2240. szám.
1900. éln.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni kir. ítélőtábla és kir. fő-
ügyészség, ugyszintén a debreczeni, mármá-
ros-szigeti, nyiregyházi, szatmárnémeti-i és
zilahi kir. törvényszékek és az ezek terüle-
tén levő kir. járásbírók, végül a most
említett kir. törvényszékek székhelyén levő
kir. ügyészségek részére, az 1901 ik évre
mintegy 5128, azaz ötezerszázhuszonnyolc
bécsi font faggyan (stearin) gyertya szük-
ségeltetvén, annak beszerzése végett árlej-
tést hirdetek.

Felhívom ennél fogva mindazokat, kik
eme világító anyag szállítására hajlandók,
hogy ajánlataikat **folyó évi szeptember hó
4-ik napjáig** akár írásban, egy koronás bé-
lyeggel ellátandó beadvánnyal, akár pedig
ugyane napnak reggeli 9 órájkor szóbelileg,
a debreczeni kir. ítélőtábla elnöki titkárnak
hivatalos helyiségében terjeszszék elő.

A vállalkozni szándékozók óvadéku-
l 200 koronát tartoznak készpénzben, vagy
óvadékképes értékpapirban, az elnöki titkár
kezébe a fentebbi határnap reggeli 9 órá-
jáig letenni.

A kir. ítélőtábla elnöke s a kir. fő-
ügyész fentartja azt a jogot, hogy a szállí-
tási szerződést azzal köthesse meg, kinek
ajánlatát az államkincstár nézve legked-
vezőbbnek fogja találni; a versenyzők
ajánlata azonban azok mindenikére kötelező
marad mindaddig, míg a szállítási szerződés
meg nem kötött.

A szállítás részletesebb feltételei a kir.
ítélőtábla elnöki irodájában, a hivatalos órák
tartama alatt bármikor megtekinthetők.

Debreczen, 1900. évi augusztus hó 4.

A kir. ítélőtábla elnöke szabadságon:

Szell Farkas,
tanácselnök.

2239. szám.
éln. 1900.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni kir. ítélőtábla és a kir.
főügyészség hivatalos helyiségeinek fűtésére
az 1901 ik évre mintegy 630. m.³, azaz hat-
százharmincz köbméter száraz, hasábos tölgy,
vagy bükkfa, továbbá a kir. ítélőtábla dísz-
termének fűtésére legfeljebb 32, azaz har-
minczkét métermázsa jóminőségű coaksz
(pirszén) szükségeltetvén, annak beszerzése
végett árlejtés hirdettetik, minek folytán
felhivatnak mindazok, a kik eme fűtő anya-
gok szállítására vállalkozni hajlandók, hogy
ajánlataikat akár **folyó évi szeptember hó
4-ik napjáig** írásban, 1 koronás bélyeggel
ellátandó beadvánnyal, akár pedig ugyane
napnak reggeli 9 órájkor szóbelileg, a deb-
reczeni kir. ítélőtábla elnöki titkárnak hiva-
talan helyiségében terjeszszék elő.

A vállalkozni szándékozók óvadéku-
l 200 koronát tartoznak készpénzben vagy
óvadékképes értékpapirban az elnöki titkár
kezébe, a fentebbi határnap reggeli 9 órá-
jáig letenni.

A kir. ítélőtábla elnöke s a kir. fő-
ügyész fentartja azt a jogot, hogy a szállí-
tási szerződést azzal köthesse meg, akinek
ajánlatát a kir. államkincstár nézve a leg-
kedvezőbbnek fogja találni; a versenyzők
ajánlata azonban azok mindegyikére nézve
kötelező marad mindaddig, míg a szállítási
szerződés meg nem kötött.

A szállítás részletesebb feltételei a kir.
ítélőtábla elnöki titkárnak irodájában a hi-
vatalos órák tartama alatt bármikor megte-
kinthetők.

Debreczen, 1900. évi augusztus hó 4-én.

A kir. ítélőtábla elnöke szabadságon:

Szell Farkas,
tanácselnök.

Apró hirdetések felvé-
tetnek a kiadóhivatalban
Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvé-
tetnek a kiadóhivatalban
Kossuth-utca 13.

Értekezési díj az egyszerű beiktatás 10 szögig 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több.
Videkről beküldhető az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szevényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető.
A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Szalmaövegységem
szabad órát egy kellemes
hölgy társaságában óhaj-
tanam eltölteni. Ajánla-
tok „kis hamis” czímen
a kiadóhivatalhoz kü-
ldendők. 33.

Eiveszett
egy női arany óra Bosz-
nyától a Rákóczi-utczáig,
a főtéren keresztül. A be-
csületes megtaláló illő ju-
talomban részesül, ha Bat-
tyányi-u. 17. sz. alá viszi.

Éiadó
egy hosszú, fiókos írő-
asztal, iroda számára. Ér-
tekezhetni Kossuth-utca
13. szám alatt, a Csokonai-
papirkereskedésben.

Pincze,
mely üveges borok be-
raktározására igen alkal-
mas, Kossuth-utca 13.
számu háznál kiadó. Ér-
tekezhetni ugyanott.

9968—9969
1900.

Ló és szarvasmarha eladás.

A város törzs méneséből és a
gazdasági törzs gulyából kiselejte-
zett és számfeletti kanca és herélt
lovak, tehének, üszők és tinók el-
adása elrendeltetvén, értesítettnek a
venni szándékozók, hogy a lovak
a f. 1900. év aug. hó 12-ik napján,
a tehének, üszők, és tinók pedig
augusztus 13-án délelőtt 9 órakor a
ló, illetve a baromvásártéren fog-
nak árverés útján eladatni.

A lovak, tehének, üszők és ti-
nók a város epreskerti telepén bár-
mikor megtekinthetők.

Debreczen, 1900 aug. 7.

A városi Tanács.

Hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszéknek, mint
csődtörvényszéknek 12345/1900. és 12346/1900. p.
számu végzése folytán Hajdu Lajos és neje
Hajdu Lajosné Biró Zsófia földesi lakosok
csődtömegeihez tartozó 2144 korona 95 fillér
becsértékű, a csődleltárban 18—122. 126—128.
és 131. és 133. szám alatt felvett nyers posztó-
árak és kész posztóneműek, valamint egyéb
ingóságok zárt ajánlati verseny útján adat-
nak el.

1. Minden ajánlattevő köteles a becsér-
ték 10%-át, vagyis 214 kor. 49 fillért bant-
pénzül alantírt tömeggondnoknál készpénzben
letenni.

2. Vevő köteles az árut készpénzben
azonnal kifizetni.

3. A zárt ajánlatok **1900. évi augusztus
hó 13-ának d. e. 12 órájáig** tömeggondnoknál
adandók be.

4. A választmány a beadott ajánlatok
felett 1900. augusztus 13-án délután 2 órakor
határoz, mikorra ajánlattevők dr. Orbán
József debreczeni ügyvéd irodájában meg-
jelenni sziveskedjenek.

5. A választmány a beadott ajánlatok
felett szabadon határoz s azokhoz kötve nincs.

6. Ajánlattevők a csődleltárt tömeggond-
noknál, valamint az árut tömeggondnok
közbenjötté mellett a Szántai-féle Csapó-
utezán levő raktárban naponta d. e. 9—12
és d. u. 5 óra között megtekinthetik.

Dr. Hartstein Lajos
tömeggondnok.

Lakik: Csapó-utca 1. sz. alatt.

Geréby Fülöp utódai cég Debreczenben.

Ajánlja kiváló minőségű

friss fűszer- és csemege-árufékkal
dusan felszerelt raktárát.

Az éppítettő és gazdaközönség szives figyelmét felhívjuk
következő cikkeinkre, melyekből állandó nagy raktárt tartunk
s előnyös árban számítjuk, u. m.:

Portland- és Román-Cement,

tiszta asphalt bitumenből készült

**Asphalt fedéllemez,
Kőfedéllemez,
Elszigetelő lemezek.**

Közönséges, valamint legfinomabb kristályos
Carbolsav, Carbolium,

Vidéki megrendelések azonnal a legnagyobb gonddal eszközöltetnek.

**Creolin,
Kocsikenőcs,** legjobb kék, uszó
**Különféle gépkenő-olajok,
Towott-kenőcs és
Finom Vazelin bőrkenőcs.**